

Liikennetekniikan ”rynnistys” Teknillisessä korkeakoulussa 1960-luvulta lähtien

Sulevi Lyby, professori emeritus, Teknillinen korkeakoulu/ Aalto-yliopisto

Liikennetekniikan alaan kuuluvia asioita käsiteltiin aikaisemmassa opetuksessa tien- ja rautatierakennuksen sekä asemakaavaopin yhteydessä. Niissä tehtiin satunnaisesti myös alaan liittyviä diplomitöitä. Autokannan kasvuun liittyen liikenneasioiden merkitys alkoi korostua ja vuonna 1966 saatiin Rakennusinsinööriosastolle oma professuuri, aluksi kulkulaitostekniikan ja vuodesta 1972 liikennetekniikan nimellä. Virkaan nimitettiin v.1967 Otto Wahlgren, hänen jälkeensä minut v. 1974, sitten Matti Pursula v. 1999 – ja hänen jälkeensä Tapio Luttinen 2010-2016 (rehtorin tehtävien virkavapauden vuoksi Pursulan sijaisena vuodesta 2003). Teknillinen korkeakoulu yhdistettiin Aalto-yliopistoon v. 2010 ja sen jälkeen professoreina ovat olleet Eric Bruun 2011-2015, Miloš Mladenović vuodesta 2015, Claudio Roncoli vuodesta 2016 ja Dominic Stead vuodesta 2021.

Opetus sai vahvistusta, kun v.1964 perustettiin oppituoliin myös apulaisprofessuuri, johon nimitettiin Pekka Rytälä. Hänen jälkeensä virkaan tuli Matti Pursula v.1990 ja Timo Ernvall v. 2000-2011 (nimike professori v. 1998 lähtien).

Lisääntyneen tarpeen vuoksi kaupungit, tielaitos ja konsultit alkoivat palkata liikennetekniikkaan erikoistuneita diplomi-insinöörejä. Se alkoi näkyä myös diplomitöiden määrässä, joista useimmat tehtiin alan organisaatioissa. Vuonna 1966-1970 valmistui liikennetekniikasta 60 insinööriä eli keskimäärin 15 vuodessa, mikä on lähes ennätysellinen määrä yhtä professoria kohti. Seuraavina ajanjaksoina diplomi-insinööriksi valmistuneiden määrät olivat seuraavat:

1971-1982 (11v)	170
1983-1994 (11v)	90
1995-2007 (12v)	115

Liikennetekniikan opiskelijoiden määrä on ollut runsas myös Aalto-yliopiston aikana.

Rakennusinsinööriosaston Yhdyskunta- ja ympäristötekniikan suuntautumisvaihtoehdon viidestä oppituolista eniten valmistui liikennetekniikasta. Kaikista koko rakennusinsinööriosaston kymmenestä oppituolista valmistui vertailuajanjaksoilla eniten talonrakennuksesta ja rakentamistaloudesta ja liikennetekniikasta kolmanneksi eniten, paitsi 1971-1982 toiseksi eniten.

Liikennetekniikan merkityksen kasvua osoitti myös Liikennesuunnittelun Seuran perustaminen v. 1974. Hankkeessa aktiivisia olivat teekkarit Tapani Särkkä, Matti Lahdenranta ja Pekka Kettunen olemalla myös yhteydessä korkeakoulun edustajaan, apulaisprofessori Rytälään. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Pekka Kettunen ja varapuheenjohtajaksi Pekka Rytälä. Sen jälkeen puheenjohtajina olivat Tapani Särkkä vuodesta 1980, Pekka Rytälä vuodesta 1986, Kalle Toiskallio vuodesta 2015, Ville O. Turunen vuodesta 2021 ja Yrjö Myllylä vuodesta 2024.

On ilmeistä, että alalla toimivat liikenneinsinöörit olisivat ennen pitkää perustaneet yhdistyksen, mutta tässä tapauksessa opiskelijat nuoruuden innossaan ehtivät edelle.

Liikennetekniikkaan liittyviä diplomitoita on tehty myös Tampereen teknillisessä korkeakoulussa (liitettiin Tampereen yliopistoon v. 2019) sekä Oulun yliopistossa.